■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب امتیاز: سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ■ مدیرمسئول: مهدی گیوه‌کی

شنبه ۱۹ شهریور ۱۴۰۱ | ۱۳ صفر ۱۴۴۴ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌وسوم - شماره ۶۳۰۵ | استان تهران و البرز ۴۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۳۵۰۰ تومان | Saturday -Sep 10 ,2022

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰
■ تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴ ■ چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
■ شاپا: ISSN1735-3637 ■ پایگاه اطلاع رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

امروز در تاریخ

- استقرار دولت محمدعلی رجایی / ۱۳۵۹
- وفات آیت‌ا... سید محمود طالقانی / ۱۳۵۸
- آغاز انتشار روزنامه نسیم شمال / ۱۲۸۶
- روز جهانی پیشگیری از خودکشی

واحه

گفتی مرا به خنده خوش باد روزگارت
کس بی تو خوش نباشد رو قصه دگر کن
مولوی

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۳:۰۱	غروب آفتاب: ۱۹:۱۹
اذان مغرب: ۱۹:۳۷	نیمه‌شب شرعی: ۰۰:۱۹
اذان صبح (فردا): ۵:۱۸	طلوع خورشید (فردا): ۶:۴۴

پیشخوان

روزهای جنگی سعید

جنگ هنوز ناگفته‌های بسیاری دارد، خاصه این که جنگ تحمیلی علیه ایران به دلایلی روشن ویژگی‌های متفاوت دیگری هم داشته است. کتاب «روزهای جنگی سعید»، خاطراتی از سعید بلوری، جانباز و رزمنده گردان تخریب لشکر ۲۷ محمد رسول ا... (ص) است که گروه تحقیقاتی فتح‌الفتوح، پژوهش و نگارش آن را بر عهده داشته است. جنگ با تمام زشتی‌ها و وجوه غیرانسانی خود، الهام‌بخش آثاری زیبا در حوزه ادبیات و فرهنگ پایداری شده است. ۴۰ سال از آغاز جنگ تحمیلی رژیم بعث عراق علیه ایران می‌گذرد؛ جنگی که طولانی‌ترین جنگ کلاسیک قرن بیستم دانسته شده است. این کتاب خاطرات سعید بلوری، یکی از رزمندگان گردان تخریب لشکر ۲۷ محمد رسول ا... (ص)، است که لحظات شیرین و حیرت‌انگیزش، آن را بسیار دلنشین کرده است. تلاش‌های گوناگون و ارزشمندی برای ثبت ابعاد مختلف این رویداد عظیم در قالب‌های ادبی، هنری و پژوهشی انجام گرفته است. با این حال، کماکان حجم بسیاری از موضوع‌ها و رخدادهای این حماسه ملی مغفول مانده است. مؤلف این کتاب به بخشی از این خاطرات و رخدادها اشاره کرده است. سعید بلوری در بیستمین روز مرداد ۱۳۴۵ متولد شد. تنفس گازهای شیمیایی و جراحت‌های چشم از یادگارهای دفاع مقدس برای او است. کتاب «روزهای جنگی سعید» از خاطرات این بزرگمرد می‌گوید. کتاب روزهای جنگی سعید به نویسندگی گروه فتح‌الفتوح در سال ۱۴۰۰ از سوی انتشارات مرز و بوم منتشر شده است. در این اثر هیچ افراط و تفریطی به چشم نمی‌خورد و جزئیات دقیقی تدوین و گردآوری شده است. همه افرادی که روی گردآوری خاطرات تخریبچی این کتاب فعالیت داشته‌اند هرکدام دقیق و درست عمل کرده‌اند.

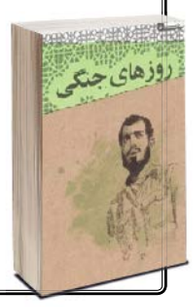

زندگی روی دوش زنان

چه عواملی باعث شده تعداد زنان سرپرست خانوار افزایش یابد؟

میثم اسماعیلی
روزنامه‌نگار

پدیده‌های اجتماعی معلول گزاره‌های یگانه‌ای نیستند. وقتی حرف از اعتیاد می‌زنیم نمی‌توان یک عامل را در شکل‌گیری آن برشماریم. به همین منوال در رابطه با طلاق کودکان کار و حالا هم افزایش تعداد زنان سرپرست خانوار نمی‌شود به یک عامل بسنده کرد و آن را دلیلی بر پیدایش آن به شمار آورد. به نوعی دیگر این پدیده‌ها همچون دومینو به یکدیگر متصل هستند. سازمان بهزیستی اعلام کرد تعداد زنان سرپرست خانوار طی یک دهه اخیر افزایش داشته است. با کمی دقت، متوجه می‌شویم عوامل مختلفی در افزایش تعداد این افراد دخیل بوده است، دلایلی که هر کدام آنها هم مدت‌هاست درباره‌اش حرف زده می‌شود و کارشناسان و مسئولان در پی حل آن پدیده‌ها هستند. مدیرکل دفتر توانمندسازی خانواده و زنان سازمان بهزیستی گفته فقط ۲۴۰ هزار زن سرپرست خانوار تحت پوشش این سازمان هستند. پر واضح است که بدانیم این تعداد، تمام زنان سرپرست خانوار در ایران نیست و این زنان بسیار بیشتر از تعدادی است که زیر پوشش کمک‌های بهزیستی قرار دارند. ذکر این نکته هم قابل توجه است که بدانیم ۲۴۰ هزار زن سرپرست خانوار به این معناست که با اعضای خانواده تعداد افراد بالغ بر ۵۸۴ هزار نفر هستند که تحت پوشش سازمان بهزیستی قرار دارند. حمایت از زنان سرپرست خانوار حالا مدت‌هاست که ترجیع‌بند سخنرانی‌های خیلی از مسئولان است. هرجا صحبت از حمایت زنان می‌شود، می‌توان نشانی از زنان سرپرست خانوار هم پیدا کرد؛ زنانی که در طول ۲۰ سال گذشته تعدادشان حدود ۲/۵ برابر شده و جمعیت‌شان حدود دو میلیون و ۵۰۰ هزار نفر تخمین زده می‌شود اما فقط ۴۰ درصد این زنان تحت پوشش نهادهای حمایتی قرار دارند و این در حالی است که بسیاری از خدمات نهادهای حمایتی شامل همه این افراد تحت پوشش هم نمی‌شود. هرچند باید گفت وجود ۲/۵ میلیون زن خانوار الزاما به این مفهوم نیست که همگی آنها نیازمند دریافت خدمات مستمر هستند، اما باید توجه داشت تامین معیشت حدود ۹ میلیون نفر وابسته به این گروه از زنان است. اما دلایلی در افزایش تعداد این زنان می‌توان برشمرد، دلایلی که رد هر کدام از آنها در چالش‌های دیگری آشکار است. برای نمونه ۳۰ درصد زنان سرپرست خانوار تحت پوشش سازمان‌های حمایتی به واسطه تصادفات سرپرست‌شان را از دست داده‌اند، همین‌جاست که باید به دومینوی آسیب‌های اجتماعی برگردیم، این‌که وقتی از بالا بودن تعداد تصادفات رانندگی در ایران می‌گوییم وقتی از ناایمن بودن جاده‌ها و بی‌کیفیتی خودروهای داخلی حرف می‌زنیم نمودهای آسیب‌زایش در رشد آماری چنین مواردی خودش را نشان می‌دهد. فارغ از تصادفات سهم دیگر آسیب‌های اجتماعی هم در افزایش این گروه از زنان بی‌تاثیر نبوده است و درصد این آسیب‌ها می‌توان به افزایش طلاق اشاره کرد، آسیبی که در این بین حدود ۳۰ درصد نقش دارد. به این معنا که تنها دو عامل طلاق و تصادفات نقشی حدود ۶۰ درصدی در افزایش تعداد زنان سرپرست خانوار در ایران دارد. به همین خاطر باید تاکید کرد پیشگیری در حوزه‌های مختلف از جمله کنترل آسیب‌های اجتماعی می‌تواند روند افزایش جمعیت زنان سرپرست خانوار را کاهش دهد، اما آنچه مشخص است این‌که باید بازنگری‌هایی در سیاست‌های کشور در حوزه حمایت‌های اجتماعی زنان سرپرست خانوار صورت گیرد که این تغییر مستلزم برنامه‌ریزی دقیق است. بخشی از خدمات ارائه‌شده از سوی نهادهای حمایتی، ادامه دار است و در قالب مستمری پرداخت می‌شود که براساس قانون باید یک سوم حداقل حقوق کارکنان دولت باشد. در کنار این خدمات برای خانواده‌هایی که تحت پوشش سازمان‌های حمایتی هستند یک سری خدمات غیرمستمر و موردی هم وجود دارد. مثل مواردی که مربوط به ازدواج اشتغال، تحصیل و مسکن است. هرچند این موارد هم معمولا شامل افرادی می‌شود که همان خدمات مستمر را دریافت می‌کنند. اما همه خدماتی که زنان سرپرست خانوار نیاز دارند، الزاما مالی نیست. این روزها نهادهای حمایتی بیشتر درگیر رفع نیازهای مالی زنان سرپرست خانوار هستند، اما نباید فراموش کرد که این گروه نیاز به دریافت خدمات مشاوره یا مددکاری نیز دارد. بخشی از خدماتی که این گروه از زنان نیاز دارند، شامل حمایت‌های مالی مستمر است که تمام ۴۰ درصد زنان تحت پوشش را هم در بر نمی‌گیرد. ضمن این‌که زنانی که به واسطه شرایط اقتصادی می‌توانند تحت پوشش نهادهای حمایتی قرار بگیرند بیش از این مقدار هستند.

حکمت

امام حسن (ع)

هیچ گرفتاری و بلایی نیست مگر آن که نعمتی از خداوند، آن را در میان گرفته است.

بحارالانوار

نکته روز

هنرنمایی با تعادل

وقتی یک هنرمند چینی نقطه تعادل اشیا را به‌راحتی به دست می‌آورد

پایه بسیاری از هنرهای معاصر را قوانین علمی تشکیل می‌دهند. به نوعی شاید با قبول این گزاره به این نکته معترف باشیم که بسیاری از دانشمندان عصر کنونی به نوعی هنرمندان زمانه خود هستند. اما دانشمندان عموما با تئوری و قوانین مکشوف خود سر می‌کنند و هنرمندان اما با استفاده از این کشفیات سوی دیگری از این قوانین را پیش چشم مخاطبان خود قرار می‌دهند. در عصر حاضر بسیاری از هنرمندان عرصه محیطی به نوعی ابزار کار هنری‌شان وسایلی است که در محیط پیرامونی خود با آن سر و کار دارند. از نیمکت و صندلی و مبلمان شهری گرفته تا تلفن‌های همگانی و آسفالت‌های خراب خیابان‌ها. در این میان هم هستند افرادی که در خلوت خود و البته با استفاده از قوانین علمی دست به ابتکارات جالب توجهی زده‌اند. نمونه‌اش یک جوان چینی که با استفاده از نظریه‌های تعادل اشیا در علم فیزیک توانسته کارهایی کند که او را بدل به یکی از معروف‌ترین هنرمندان این عرصه کرده است؛ هنری به نام فیزیک! این کاری است که «وانگ یکون» یک برقکار ظاهرا معمولی با صبر و حوصله‌ای که داشته انجام داده و حالا برای خود شهرتی دست و پا کرده است. کاری که او کرده به نوعی بر طبق قوانین فیزیک شکل گرفته اما تحقق کار هر کسی نیست. وانگ یکون یک هنرمند فوق‌العاده صبور است که ساعت‌ها تلاش می‌کند تا بین انواع اشیایی که کارکردی ندارند تعادل ایجاد کند و آنها را روی هم بچیند، به طوری که گویی توسط نیرویی نامرئی حمایت می‌شوند. وانگ یکون، ساعت‌ها را صرف حفظ تعادل اجسام مختلف روی هم می‌کند. از دوچرخه قدیمی در بالای بطری‌های شیشه‌ای گرفته تا سیلندرهای گاز بزرگی که به طور نامطمئن روی آچارهای فلزی باریک متعادل می‌شوند، به نظر می‌رسد چیزی وجود ندارد که وانگ یکون نتواند برای اعمال تعادلی الهام‌بخش خود از آن استفاده کند. او کارش را به عنوان یک سرگرمی معمولی از سال ۲۰۱۷ آغاز کرد، اما با ظهور و گسترش فضای مجازی و تاثیرگذاری شبکه‌های اجتماعی طی چند سال گذشته توانسته با اشتراک‌گذاری تصاویر این سرگرمی معمولی‌اش میلیون‌ها دنبال‌کننده را جذب آثارش کند. یکون که در استان شاندونگ در شرق چین مستقر است، به لطف ویدئوهای جذاب خود که شامل فرآیند آزمون و خطا نیز می‌شد، به یک ستاره آنلاین در کشور خود تبدیل شده است. او اغلب در تلاش‌های خود برای حفظ تعادل، ده‌ها بطری را می‌شکست و در موارد دیگر، ساعت‌ها قبل از اتمام، آثار هنری را در زمان ساخت فرو می‌ریزد. اما در پایان، وانگ همیشه به هدفش می‌رسید، هرچند مهم نیست چقدر طول می‌کشید و این فداکاری و تعهد او بود که مردم را به سمت هنرش جذب کرد.

برای دیدن این ویدئو کیوآرکد زیر را اسکن کنید

پرسه

راه نجاتِ سالن‌های سینما؟

بحران مخاطب در سینمای ایران جدی‌تر از هر زمان دیگری است. بحرانی که نه تنها چرخه اقتصادی تولید فیلم‌ها را از کار می‌اندازد بلکه سینماهای کشور را هم به ورطه ورشکستگی می‌برد. همه اینها در حالی است که با فراگیری کرونا این رویه سخت‌تر از همیشه شده است و حالا راهکارهایی برای ترغیب مخاطب سخت‌تر از همیشه است. یکی از راهکارها شناور شدن قیمت بلیت سینماست. دبیر شورای صنفی نمایش گفته طرح «قیمت شناور برای بلیت‌های سینما» از ۱۹ شهریور اجرا می‌شود. قیمت بلیت شناور برای سینماها اجباری نیست و در صورت تمایل می‌توانند به جز سه‌شنبه‌ها که بلیت نیم‌بها است، قیمت بلیت سئانس‌های مختلف را تغییر دهند. به گفته همایون اسعدیان، مدیران سینما براساس موقعیت جغرافیایی سینما و تقاضای مشتریان می‌توانند قیمت ساعت‌های پیک را تغییر دهند. بر اساس تصویب شورای صنفی نمایش، در این طرح سقف قیمت همان ۴۵ هزار تومانِ مصوب است.

برای دیدن این ویدئو کیوآرکد زیر را اسکن کنید

آتش‌بازی بچه‌غول در آمریکا

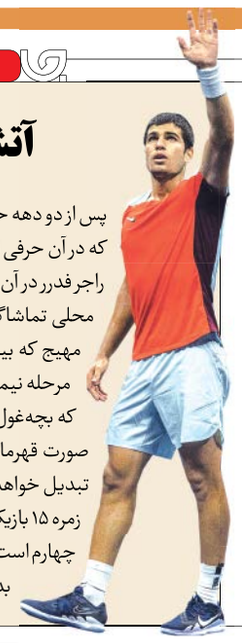

پس از دو دهه حالا یک بازی شگفت‌انگیز در نیمه‌نهایی گرنداسلم آمریکا برگزار شده که در آن حرفی از سه اسطوره تنیس این سالها یعنی نواک جوکوویچ، رافائل نادال و راجر فدرر در آن حضور ندارند. او در نیمه نهایی با یانیک سینر تا ۳ بامداد به وقت محلی تماشاگران بازی را مشتاق نگه داشت تا بالاخره توانست در یک بازی مهیج که بیش از ۵ ساعت به طول انجامید راهی مرحله نیمه‌نهایی شود. همه اینها در حالی است که بچه‌غول اسپانیایی تنها ۱۹ سال سن دارد و در صورت قهرمانی به جوان‌ترین قهرمان تاریخ تنیس تبدیل خواهد شد. برآورد او از امسال این بود که در زمره ۱۵ بازیکن برتر جهان باشد اما حالا در حالی نفر چهارم است که در صورت قهرمانی به نفر یک جهان بدل خواهد شد.

برای دیدن این ویدئو کیوآرکد زیر را اسکن کنید

انتقاد سلطان از تاج

از زمان تکیه مهدی تاج بر مسند فدراسیون فوتبال و تصمیمات بعد از او انتقادهای بسیاری از او شده است. فارغ از نحوه انتخاب عجیب او (با توجه به داشتن پرونده‌های مفصلی در قوه قضاییه که اتفاقا این دستگاه آن را منتشر هم کرده است) انتقاد به تصمیمات پس از انتصاب او هم ادامه دارد؛ از برکناری دور از اخلاق اسکوچیچ از تیم ملی گرفته تا پناه‌بردن بر کارلوس کی‌روش برای هدایت تیم ملی فوتبال ایران. در رابطه با عملکرد مهدی تاج همین بس که بزرگ‌ترین رسوایی مالی این فدراسیون در رابطه با انتخاب و برکناری مارک ویلموتس در دوره مدیریتی او بوده، قراردادی که باعث شده میلیاردها تومان پول را از جیب مردم ایران برای سرمربی بلژیکی خرج کنند. یکی از منتقدان تازه او هم علی پروین است.

برای دیدن این ویدئو کیوآرکد زیر را اسکن کنید

چهارراه

بازی با جان

بازیگرانی که برای ایفای نقش‌شان مجبور به تغییرات فیزیکی شدند!

بازیگران بسیاری بوده‌اند که برای پذیرش یک نقش مجبور به کاهش یا افزایش وزن خود شده‌اند. از این دست موارد در سینمای جهان کم نیست، شاید مشهورترین آن مربوط به کاهش وزن هولناک کریستین بل برای بازی در فیلم «ماشین» باشد. اما برای بازیگران ایرانی چنین رویه‌ای چندان معمول نبوده است. همین چند روز پیش اما نوید محمدزاده اعلام کرده برای ایفای نقشش در فیلم «شب داخلی دیوار» که این روزها در جشنواره ونیز به نمایش درآمده مجبور به کاهش وزنی شدید شده‌است. فارغ از او بازیگران دیگری هم بوده‌اند که برای این کار مجبور به اضافه وزن یا کاهش آن بوده‌اند. سؤال ابتدایی این است که با توجه به تعدد و تنوع بازیگران در ایران چرا کارگردانان اصرار داشته‌اند این نقش‌ها توسط بازیگران مورد خواست آنها بازی شود، اما وقتی نتیجه کار را ببینیم متوجه می‌شویم این اصرار چندان بیراه هم نبوده است، چرا که اغلب نقش‌های اجراشده اینچنینی حداقل در سینمای ایران موفق بوده است.

اشکان خطیبی - سینما نیمکت

اشکان خطیبی در فیلم «سینما -نیمکت» نقش فردی را بازی می‌کند که به بیماری جوع مبتلاست. «جوع» واژه‌ای عربی به معنای «گرسنگی» است. در این بیماری فرد به اندازه کافی مواد مغذی لازم برای بدن را دریافت نمی‌کند و لاغر می‌شود. دلیل آن نیز می‌تواند فقر، بیماری‌های سوءجذبی، مشکلات روحی و روانی و ... باشد. آنطور که خودش گفته برای رسیدن به این نقش مجبور به کاهش ۲۰ کیلویی وزن خود شده، اتفاقی که در شمایل بازی او هم می‌توان به چشم دید. هرچند فیلم آن طور که باید دیده نشد و می‌توان تغییر وضعیت این بازیگر را در عکس‌های منتشرشده از فیلم دید.

رضا کیانیان - خانه‌ای روی آب

همکاری با بهمن فرمان‌آرا در فیلم «خانه‌ای روی آب» و بازی در نقش «دکتر سپیدبخت» پیشنهاد هیجان‌انگیزی برای رضا کیانیان بود، شاید فقط او می‌توانست از پس این نقش بربیاید. بسیاری از منتقدان، بازی او در این فیلم را سنگین‌ترین کار کیانیان در طول زندگی هنری‌اش می‌دانند. باید بدانیم که رضا کیانیان برای بازی در این نقش، حدود ۲۰ کیلو وزن اضافه کرد. او که تا آن روز وزن ایده‌آلی داشت حالا باید مقابل دوربین فرمان‌آرا، نقش دکتری را ایفا می‌کرد که مردی جاافتاده و چاق بود. کیانیان در کتاب «این مردم نازنین» درباره خاطرات بازی در نقش دکتر سپیدبخت و فیلم «خانه‌ای روی آب» می‌گوید که یک روز فردی سراغش رفته و از او خواسته راز افزایش وزنش را به او بگوید.

محسن تنابنده - پایتخت

در سریال پایتخت، محسن تنابنده در نقش نقی معمولی در نقش کشتی‌گیری است که در ابتدا چاق است اما در طول سریال لاغر می‌شود چون باید به مسابقات برسد و مربی‌اش از او می‌خواهد که وزن کم کند. محسن تنابنده برای بازی در این نقش، در مدت کوتاهی ۱۱ کیلوگرم وزن کم کرد. تنابنده درباره کاهش وزنش می‌گوید: «طی سه ماه، ۱۱ کیلوگرم وزن کم کردم. متاسفانه بدون مراجعه به متخصص تغذیه این رژیم را جلو بردم و به همین خاطر مشکل گوارشی پیدا کردم. استرس زیاد و کاهش وزن غیراصولی باعث شد با مشکلات زیادی مواجه شوم.» او می‌گوید رژیمش رژیمی من درآوردی بوده است.

حامد بهداد - چه خوبه که برگشتی

تا پیش از بازی او مقابل دوربین مهرجویی، رکورد افزایش وزن به خاطر بازی در یک نقش، در دست رضا کیانیان بود اما این رکورد به دست حامد بهداد شکسته شد، آن هم وقتی که مهرجویی به او پیشنهاد بازی در نقش دکتر فیلم جدیدش «چه خوبه که برگشتی» را داد اما برایش یک شرط گذاشت؛ ۳۰ کیلو اضافه وزن. بهداد آن روزها تازه از آفریقا برگشته بود و اتفاقا گرمای سوزان آفریقا او را لاغرتر کرده بود اما به خاطر این‌که بار دیگر مقابل دوربین مهرجویی برود این شرط را پذیرفت. او خیلی زود ۳۰ کیلو وزن اضافه کرد اما این افزایش وزن ناگهانی باعث شد در همان اوایل فیلمبرداری، کارش به بیمارستان بکشد؛ انگار افزایش وزن برای او حسابی دردسرساز شده بود.